וּכְשֵׁם שֶׁמֻּתָּר לְהַבְעִיר לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ *כָּךְ מֻתָּר לְכַבּוֹת לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ, (כה) וַהֲרֵי זֶה כְּמַנִּיחַ בָּשָׂר עַל הַגֶּחָלִים, וְכֵן נָהֲגוּ: ה יתַּנּוּר וְכִירַיִם חֲדָשִׁים (כו) אֵין סָכִין אוֹתָם בְּשֶׁמֶן וְלֹא טָשִׁין אוֹתָן בְּמַטְלִית, (כז) אֲבָל מֻתָּר לְהַסִּיקָן כאֲפִלּוּ הֶסֵּק רִאשׁוֹן, (כח) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְפִיגֵם בְּצוֹנֵן כְּדֵי *לְחַסְּמָן. לוְאִם הֻסְּקוּ יוֹתֵר מִדַּאי וְהֻצְרְכוּ לַהֲפִיגָן בְּצוֹנֵן (כט) כְּדֵי לֶאֱפוֹת בָּהֶן, (ל) מֻתָּר. (לא) מלְפִיכָךְ מֻתָּר לִשְׁרוֹת בְּמַיִם הַמַּכְבֶּדֶת שֶׁמְּכַבְּדִין בָּהּ הַתַּנּוּר, אַף עַל פִּי (ה) שֶׁמְּכַבֶּה: ו נמֻתָּר לֶאֱפוֹת (לב) תַּנּוּר מָלֵא פַּת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא פַּת אֶחָד. סוְדַוְקָא בְּתַנּוּרֵיהֶם שֶׁהָיוּ קְטַנִּים (לג) וְהָיוּ מְדַבְּקִים הַפַּת בְּדָפְנוֹתֵיהֶם, וּמִתּוֹךְ שֶׁהוּא מָלֵא אֵין מָקוֹם לְחֻמּוֹ לְהִתְפַּשֵּׁט וְהַפַּת נֶאֱפֶה יָפֶה, (לד) אֲבָל

י בְּרֵיְיתָא שָׁם ל״ד (ע״א). כ הָרֹא״ש שָׁם (סי׳ טו) וְכֵן כָּתַב הַטּוּר. *) (פֵּרוּשׁ, לְחַזְּקָן). ל שָׁם בִּבְרֵיְיתָא מ טוּר בְּשֵׁם ר״מ מֵרוֹטֶנְבּוּרְג. נ בְּרֵיְיתָא שָׁם י״ז (ע״א) וּכְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר גְּמָרָא שָׁם. ס הָרֹא״ש שָׁם (פ״ב סי׳ ט) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים.

בְּאֵר הֵיטֵב

וְטַ״ז (סק״ו): ה (ה) שֶׁמְּכַבֶּה. אֲבָל אִם כְּבָר גֻּרַף רַק שֶׁרוֹצֶה לִגְרֹף פַּעַם אַחֶרֶת הַגֶּחָלִים הַקְּטַנִּים לְיַפּוֹת, אָסוּר מֵאַחַר שֶׁמְּכַבֶּה. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״ד סי׳ יג), בַּ״ח (שם)

בֵּאוּר הֲלָכָה

* כָּךְ מֻתָּר לְכַבּוֹת לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ. עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א שֶׁכָּתַב דְּזֶהוּ לְגִרְסַת רַשִׁ״י וּשְׁאָר פּוֹסְקִים [רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּגָרְסֵי בְּשַׁבָּת קל״ד (ע״א) הָתָם לֹא אֶפְשָׁר וְכוּ׳, וְהָרִי״ף גָּרִיס שָׁם (בִּיצָה יב.) הָתָם (בְּבִשְׂרָא אַגּוּמְרֵי) לֵיכָּא כִּבּוּי וְכוּ׳], אֲבָל הָרִי״ף שָׁם דְּגָרַס הָתָם לֵיכָּא כִּבּוּי, אָסוּר כִּבּוּי לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ [וּמַה דְּמֻתָּר בָּשָׂר עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים עַיֵּן בַּמֶּגֶן אַבְרָהָם (סק״ט)]. וּבֶאֱמֶת כִּדְבָרָיו כָּתַב גַּם כֵּן הָרַ״ן (שם ד״ה אין מסננין) וְהֱבִיאוֹ בֵּית יוֹסֵף בְּסִימָן תקי״א (ד״ה אין עושין) עַיֵּן שָׁם. אֲבָל קָשֶׁה דְּהָא הָרֹא״ש הָעְתִּיק גַּם כֵּן גִּירְסָא זוֹ בְּפֶרֶק ב׳ דְּבֵיצָה סִימָן כ״ג, וַאֲפִלּוּ הָכִי בְּפֶרֶק ד׳ סִימָן ח׳ הָעְתִּיק דְּכִבּוּי לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ מֻתָּר אַף לְרַבָּנָן, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּמַכְבֶּדֶת טְבוּלָה בְּמַיִם אִם צָרִיךְ לָזֶה, וּכְדִלְקַמֵּהּ בְּסָעִיף ה׳: (כה) וַהֲרֵי זֶה כְּמַנִּיחַ בָּשָׂר עַל גַּבֵּי גֶּחָלִים. לִצְלוֹתוֹ, שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁמְּכַבֶּה הַגֶּחָלִים בִּתְחִלָּתוֹ, מֻתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ. וְאֵין זֶה כְּמִתּוּק הַחַרְדָּל בְּגַחֶלֶת שֶׁל עֵץ בְּתוֹכוֹ דְּאָסוּר (כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תק״י סָעִיף ג׳), מִפְּנֵי שֶׁהַחַרְדָּל רָאוּי לֶאֱכֹל בְּלִי כִּבּוּי גַּחֶלֶת בּוֹ אֶלָּא מְפֻנָּקִים מְכַבִּים גַּחֶלֶת בְּתוֹכוֹ. וְעוֹד שֶׁאֶפְשָׁר זֶה עַל יְדֵי כִּבּוּי גַּחֶלֶת שֶׁל מַתֶּכֶת, וְהוּא רָאוּי וּמָצוּי יוֹתֵר [עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד שער ב סי׳ ו)]: ה (כו) אֵין סָכִין אוֹתָן בְּשֶׁמֶן וְכוּ׳. שֶׁדַּרְכָּן הָיָה (לח) לָסוּךְ לַתַּנּוּרִים בְּעוֹדָן חֲדָשִׁים בְּשֶׁמֶן וּלְשַׁפְשֵׁף אוֹתָן כְּדֵי לְהַחֲלִיקָן וּלְצַחְצְחָן, וְאָסוּר מִשּׁוּם תִּקּוּן כְּלִי: (כז) אֲבָל מֻתָּר לְהַסִּיקָן וְכוּ׳. וְלֹא דָּמֵי (לט) לִמְלַבֵּן אֶת הָרְעָפִים כְּדֵי לִצְלוֹת עֲלֵיהֶן שֶׁאָסוּר כְּדִלְקַמָּן בְּסִימָן תק״ח (ס״א), וּכְמוֹ כֵן לִמְבַשֵּׁל בִּקְדֵרָה חֲדָשָׁה שֶׁאָסוּר לְכַמָּה פּוֹסְקִים וּכְדִלְעֵיל בְּסוֹף סִימָן תק״ב (ס״ד), וּמִשּׁוּם דְּמִתְחַסֶּמֶת [מִתְחַזֶּקֶת] בְּלִבּוּן וּבְהֶסֵּק זֶה וּכְגוֹמֵר כְּלִי בְּיוֹם טוֹב דָּמֵי, צָרִיךְ לוֹמַר דְּתַנּוּר אֵינוֹ נִתְחַסֵּם בְּהֶסֵּק שֶׁמַּסִּיקִין בּוֹ בִּפְנִים. וְדַעַת מָגֵן אַבְרָהָם (ריש הסימן) דְּתַנּוּרִים שֶׁבִּזְמַנֵּנוּ מִתְחַסְּמִין שַׁפִּיר עַל יְדֵי הֶסֵּק רִאשׁוֹן וְאָסוּר, וְיֵשׁ חוֹלְקִין עָלָיו, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסָעִיף א׳ (סק״ג): (כח) וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְפִיגֵם בְּצוֹנֵן וְכוּ׳. שֶׁעַל יְדֵי הַצּוֹנֵן הַבָּא לָהֶם אַחַר הֶסֵּק בְּעוֹד שֶׁהֵם חַמִּין מִתְחַזְּקִין יוֹתֵר, וְהָוֵי לֵיהּ מְתַקֵּן מָנָא: (כט) כְּדֵי לֶאֱפוֹת בָּהֶם. שֶׁלֹּא יִשָּׂרֵף הַפַּת: (ל) מֻתָּר. אַף עַל פִּי שֶׁמִּמֵּילָא מִתְחַסֵּם לֵית לָן בָּהּ. וְאַף עַל גַּב דְּגַבֵּי לִבּוּן רְעָפִים לֹא מַשְׁגְּחִינַן בַּמֶּה שֶׁכַּוָּנָתוֹ כְּדֵי לִצְלוֹת עֲלֵיהֶם וְאָסוּר, (מ) שֶׁאֵנֵי הָתָם שֶׁתִּקּוּנוֹ שֶׁל רְעָפִים הֵם קֹדֶם לַתַּשְׁמִישׁ שֶׁיִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם אַחַר כָּךְ לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב, אֲבָל הָכָא הֲרֵי הַפַּת מוּכָן לְהַנִּיחוֹ בַּתַּנּוּר אֶלָּא שֶׁצָּרִיךְ לְקָרֵר מְעַט הַתַּנּוּר, וְאִם כֵּן בְּתִקּוּנוֹ הוּא מְתַקֵּן הַפַּת וְשָׁרִי. (מא) וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ דַּהֲפָגַת צוֹנֵן אֵינוֹ עוֹשֶׂה רַק חִסּוּם כָּל דְּהוּ, וּלְהָכֵי שָׁרוּ חֲכָמִים כֹּל שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן לְהֶדְיָא לְחַסְּמָהּ: (לא) לְפִיכָךְ וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אִם הֻסַּק הַתַּנּוּר יוֹתֵר מִדַּאי וְחוֹשֵׁשׁ שֶׁלֹּא יִשָּׂרֵף הַפַּת, שׁוֹרֶה הַמַּכְבֶּדֶת בְּמַיִם (מג) כְּדֵי לְצַנֵּן בּוֹ אֶת הַתַּנּוּר, וְגַם כְּדֵי לִגְרֹף בּוֹ עוֹד הַגֶּחָלִים (מג) הַדַּקִּים שֶׁנִּשְׁאֲרוּ אַחַר הַגְּרִיפָה הָרִאשׁוֹנָה, וְכָל זֶה שָׁרִי אַף עַל פִּי שֶׁמְּכַבֶּה, כֵּיוָן שֶׁהוּא צֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ. וּכְבָר כָּתַבְנוּ (ס״ק כג) דְּבָזֶה וְכֵן בְּהַהִיא דְּמֵפִיג הַתַּנּוּר הוּא דַּוְקָא אִם בְּלֹא זֶה יִתְקַלְקֵל הַפַּת, אֲבָל אִם לֹא יִתְקַלְקֵל רַק שֶׁיִּהְיֶה מִתְחָרֵךְ מְעַט וְלֹא יִהְיֶה נָאֶה אָסוּר, מֵאַחַר שֶׁהוּא מְכַבֶּה. וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דִּלְאַחַר שֶׁכִּבֵּד הַתַּנּוּר אָסוּר לִטְבֹּל הַמַּכְבֶּדֶת בְּמַיִם שֶׁלֹּא תִּשָּׂרֵף מִפְּנֵי נִיצוֹצֵי אֵשׁ שֶׁיֵּשׁ בָּהּ, שֶׁהֲרֵי הוּא כִּבּוּי שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ, (מד) וַאֲפִלּוּ אִם הוּא צָרִיךְ לָהּ עוֹד לַאֲפִיָּה בְּיוֹם זֶה: ו (לב) תַּנּוּר מָלֵא פַּת אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ וְכוּ׳. יֵשׁ מִן הַפּוֹסְקִים (מה) שֶׁסּוֹבְרִין דַּוְקָא בְּמִתְכַּוֵּן שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִשְׁבַּח הַפַּת, אבָל בְּמִתְכַּוֵּן לְצֹרֶךְ חֹל אָסוּר. וְאַף דִּלְעֵיל בְּסִימָן תק״ג (ס״א) לְעִנְיַן מִלּוּי קְדֵרָה בָּשָׂר אֲפִלּוּ עוֹשֶׂה לְצֹרֶךְ חֹל שָׁרִי מִפְּנֵי שֶׁעַל יְדֵי זֶה מִשְׁתַּבֵּחַ הַבָּשָׂר שֶׁצָּרִיךְ לְיוֹם טוֹב, שֶׁאֵנֵי הָתָם דְּחַד טִרְחָא הוּא, (מו) אֲבָל הָכָא כָּל כִּכָּר צָרִיךְ טִרְחָא בִּפְנֵי עַצְמוֹ: (לג) וְהָיוּ מְדַבְּקִים הַפַּת בְּדָפְנוֹתֵיהֶם. וּבִמְקוֹמוֹת שֶׁאֵין דַּרְכָּן לְדַבֵּק, (מז) גָּדוֹל וְקָטָן שָׁוֶה לְאִסּוּר: (לד) אֲבָל בַּתַּנּוּרִים שֶׁלָּנוּ וְכוּ׳. הַטַּעַם, מִשּׁוּם שֶׁבְּכָל כִּכָּר וּכִכָּר אִיכָּא טִרְחָא בַּעֲרִיכָה וַאֲפִיָּה, וְלָכֵן לֹא שָׁרִי לֶאֱפוֹת יוֹתֵר כֹּל שֶׁאֵין הַפַּת נֶאֱפֶה יוֹתֵר יָפֶה מִצַּד מִלּוּי

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (לח) רַשִׁ״י (לד. ד״ה אין סכין) וּמְאִירִי (שם ד״ה תנור) וַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם), וְעַיֵּן עוֹד שָׁם וּדְבָרָיו מְגַמְגְּמִין וְאוּלַי טָעוּת סוֹפֵר יֵשׁ שָׁם: (לט) רא״ש (שם סי׳ טו) וְהָרַשְׁבָּ״א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם): (מ) רַ״ן (יט. ד״ה גמ׳ ואם להפיגו). וּסְבָרָא זוֹ לִכְאוֹרָה סִיַּעְתָּא לְהָא דְּכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ח׳ דְּכִבּוּי לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ שֶׁמֻּתָּר הוּא דַּוְקָא בְּשָׁעָה שֶׁמְּתַקֵּן הָאֹכֶל וְלֹא קֹדֶם לָכֵן, וְשֶׁלֹּא כְּדַעַת הַפְּרִי חָדָשׁ לְעֵיל בְּסִימָן תק״ב סָעִיף א׳. וְהָרְאָ״ה כָּתַב בְּחִדּוּשָׁיו (שם ד״ה ואין מפיגים) עוֹד טַעַם דְּלֹא דָּמֵי לְהָא דִּרְעָפִים, שֶׁבִּרְעָפִים הוּא מְתַקְּנוֹ וְנַעֲשֶׂה כְּלִי לִמְלָאכָה אַחֶרֶת חוּץ מְלָאכָה זוֹ שֶׁל צְלִיָּה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתַנּוּר שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּשֵּׁר לִמְלָאכָה אַחֶרֶת בָּזֶה חוּץ מֵאֲפִיָּה וּבִשּׁוּל. וּלְפִי טַעְמוֹ זֶה יֵשׁ לְהַתִּיר בְּיוֹם טוֹב קְדֵרוֹת חֲדָשׁוֹת לְבִשּׁוּל, וּבֶאֱמֶת מְבֹאָר בַּשִּׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (שם ד״ה הכא) שֶׁהָרְאָ״ה הִתִּיר לְמַעֲשֶׂה לְבַשֵּׁל בִּקְדֵרוֹת חֲדָשׁוֹת: (מא) רַשְׁבָּ״א בְּחִדּוּשָׁיו (שם ד״ה תנור) בְּשֵׁם הַתּוֹסָפוֹת. וּבַתּוֹסָפוֹת שֶׁלְּפָנֵינוּ (שם ד״ה ואין מפיגים) כָּתוּב בְּלָשׁוֹן אַחֵר שֶׁהֲפָגַת צוֹנֵן אֵינוֹ וַדַּאי חוֹסֵם וְכֵן הָעְתִּיק הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא), וּבַסִּגְנוֹן שֶׁהֵבִיא הָרַשְׁבָּ״א הוּא יוֹתֵר מַסְכִּים לִלְשׁוֹן הַשַּׁ״ס. וְלֹא דָּמֵי לִקְדֵרוֹת חֲדָשׁוֹת שֶׁאָסוּר לְכַמָּה פּוֹסְקִים, דְּהָתָם הוּא לִבּוּן גָּמוּר בָּאֵשׁ כִּרְעָפִים, וְכֵן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם). וְדַע דִּבְחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ״א (שם) הִקְשָׁה גַּם כֵּן מֵרְעָפִים, וְתֵרֵץ דְּאִין הָכִי נַמִּי שֶׁאָסוּר לְהָפִיג בְּצוֹנֵן אֲפִלּוּ כְּדֵי לֶאֱפוֹת וְהַסּוּגְיָא מַיְירֵי מִתַּנּוּר יָשָׁן. וְשׁוּב מַקְשֶׁה עַל זֶה דְּאִם כֵּן מַאי רְבוּתָא, וְתֵרֵץ בְּשֵׁם תּוֹסָפוֹת לְחַלֵּק כַּנַּ״ל. וּבַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם) סָתַם לְאִסּוּר וּכְתַרוּץ קַמָּא שֶׁבְּחִדּוּשָׁיו, וּמָצָאתִי בָּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יב) שֶׁהֵעִיר לְדִבְרֵי הָעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ בָּזֶה וְנִשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן. וּלְדִינָא נִרְאֶה דְּנָקְטִינַן כְּרֹב הַפּוֹסְקִים לְהָקֵל וּכְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ: (מג) חַיֵּי אָדָם (כלל פו ס״א): (מג) הַגְּרַ״ז (סי״ד): (מד) פְּרִי מְגָדִים (א״א ס״ק יב) וְהַגְּרַ״ז (סט״ו). [וְסִיֵּם הַגְּרַ״ז דְּכָל זְמַן שֶׁאֶפְשָׁר לוֹ לְהַשְׁאִיל מַכְבֶּדֶת אַחֶרֶת אָסוּר אַף עַל פִּי שֶׁתִּשָּׂרֵף כֻּלָּהּ [וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן תק״ט סק״ג בַּמָּגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם]. וְהִנֵּה הַפְּרִי מְגָדִים צִיֵּן עַיֵּן אוֹת חֵי״ת, וְכַוָּנָתוֹ לְהָא דְּכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם שָׁם דְּדַוְקָא בְּשָׁעָה שֶׁמְּתַקֵּן הָאֹכֶל שָׁרִי לְכַבּוֹת וְלֹא קֹדֶם לָכֵן, מַשְׁמַע מִנֵּיהּ דִּסְבִירָא לֵיהּ דַּאֲפִלּוּ אֵין לוֹ מִמִּי לְהַשְׁאִיל אָסוּר. וְיֵרָאֶה עוֹד דַּאֲפִלּוּ הַפְּרִי חָדָשׁ דְּמַקֵּל בְּסִימָן תק״ב (שם) בְּכִסּוּי הָאֵשׁ בְּעָפָר לְצֹרֶךְ אוֹתוֹ הַיּוֹם אֶפְשָׁר גַּם כֵּן דְּהָכָא אָסוּר, דְּהָתָם עַל כָּל פָּנִים אֵינוֹ מְכַוֵּן לְכִבּוּי מַמָּשׁ אַף דְּהוּא פְּסִיק רֵישָׁא, אֲבָל הָכָא הֲרֵי מְכַוֵּן לְכִבּוּי מַמָּשׁ, וּסְתָמָא אָמְרוּ בְּדַף כ״ב (ע״א) אֵין מְכַבִּין הַבְּקַעַת כְּדֵי לָחוּס עָלֶיהָ אֲפִלּוּ הוּא צָרִיךְ לְהַבְקַעַת לְאוֹתוֹ הַיּוֹם, וְכֵן כָּתַב בְּהֶדְיָא בְּשִׁיטָה מְקֻבֶּצֶת (כב. ד״ה אין מכבין), וְצָרִיךְ עִיּוּן]. וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (שם) שֶׁמִּסְתַּפֵּק אִם עַל יְדֵי עַכּוּ״ם מֻתָּר בִּכְהַאי גַּוְנָא. וְנִרְאֶה דְּאִם יִהְיֶה קָשֶׁה לוֹ אַחַר כָּךְ לְהַשִּׁיג לִשְׁאֹל יֵשׁ לְהָקֵל עַל יְדֵי עַכּוּ״ם: ו (מה) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומה שהתיר) בְּשֵׁם הָרְאָ״ה (יז. ד״ה ממלא), וְהִסְכִּים עִמּוֹ הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג) לְהַחְמִיר: (מו) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (מז) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה מותר לאפות) וְהוּבָא בָּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק טו), וְכֵן כָּתַב בַּמְּאִירִי (יז. ד״ה אין אופין) לְדַעַת הַמַּחְמִירִין:

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (קו״א סק״ז) כתב שאפילו במתכוין לצורך חול מותר.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקז

בְּתַנּוּרִים (ו) שָׁלָנוּ (לה) אֵין לָאֳפוֹת יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ: ז (לו) [ע]מַתָּר לְסָתָם פִּי הַתַּנּוּר (לז) בְּטִיט וָרֶפֶשׁ שֶׁעַל שְׂפַת הַנָּהָר, (לח) * [פ]וְהוּא שֶׁרְכָכוֹ מֵאֶמֶשׁ (לט) אוֹ [צ]עָשָׂה בּוֹ (ז) סִימָן (מ) * וְנִתְּקוֹ לְצַד אַחֵר, (מא) * אֲבָל לְגַבֵּי (מב) טִיט

ע מִיקְרָא דְּרַב אַשֵׁי שָׁם ל"ב (ע"ב). פ כְּפֵרוּשׁ רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק ג' (ה"י). צ כְּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י שָׁם (ד"ה הוא דצריריה).

בַּאֵר הֵיטֵב

מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב). וְכָתַב הָאַגָּדָה (פ"ד סי' מט) אַחַר שֶׁכִּבְּדוּ הַתַּנּוּר אָסוּר לִטְבֹּל הַמַּכָּבָּדוֹת בְּמַיִם לְכִבּוּתָהּ שֶׁלֹּא תִּשָּׁרֵף: ז (ו) שָׁלָנוּ. וְרַשִׁ"ל (שם ס"ב סי' טו) מַתִּיר אֲפִלּוּ בַּתַּנּוּרִים שֶׁלָּנוּ. וְדַוְקָא כְּשֶׁצָּרִיךְ לְאֲכל אֲבָל אִם אֵין צָרִיךְ לְאֲכל רַק שֶׁמְּצַרִים לְאֲכל מְעַט מִמֶּנּוּ אָסוּר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וַאֲבָל בְּסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק טו) הוֹכִיחַ בְּרִאָיוֹת בְּרוּרוֹת דְּאָסוּר בַּתַּנּוּרִים שֶׁלָּנוּ בְּכָל עִנְיָן]: ז (ז) סִימָן. וְטִיט שֶׁמֻּנָּח בָּרְחוֹב אִם אֵין צָרִיךְ גְּבוּל לֹא בְּצֵי סִימָן אִם הָיָה דַּעְתּוֹ עָלָיו, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַתַּנּוּר. וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם (מם) אָסוּר: (לה) אֵין לָאֳפוֹת יוֹתֵר וְכוּ'. וְיֵשׁ (מט) פּוֹסְקִים שֶׁמַּתִּירִין אַף בְּתַנּוּר שֶׁלָּנוּ, וְדַוְקָא כְּשֶׁצָּרִיךְ בָּאֱמֶת עַל כָּל פָּנִים פַּת אֶחָד לְיוֹם טוֹב, אֲבָל אִם אֵינוֹ צָרִיךְ רַק שֶׁמְּצַרִים לְאֲכל מְעַט מִמֶּנּוּ כְּדֵי לְהַתִּיר לוֹ הָאֲפִיָּה, אָסוּר. וּבְשָׁעַת הַדְּחַק כְּגוֹן מִי שֶׁלֹּא הִנִּיחַ עֵרוּבֵי תַּבְשִׁילִין וְצָרִיךְ לוֹ פַּת לְשַׁבָּת, (נ) יֵשׁ לִסְמֹךְ עַל דַּעָה זוֹ לֶאֳפוֹת קֹדֶם אֲכִילַת שַׁחֲרִית אִם צָרִיךְ עַל כָּל פָּנִים לְפַת אֶחָד בּוֹ בַּיּוֹם עַצְמוֹ, אֲבָל אִם אֵינוֹ צָרִיךְ רַק שֶׁמְּצַרִים לְאֲכל מְעַט כְּדֵי לְהַתִּיר לוֹ הָאֲפִיָּה, אָסוּר אַף שֶׁעוֹשֶׂה זֶה בִּשְׁבִיל שַׁבָּת. וְהָאוֹפִים שֶׁמְּכִינִים לַעֲשׂוֹת מִלְּאכְתָּם (נא) עַל יְדֵי עַכּוּ"ם בְּיוֹם טוֹב כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן לָהֶם הַפַּת תַּכָף לְמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב (נב) וּמְעָרִימִין לֶאֳכל מֵהֶם פַּת אֶחָד בּוֹ בַּיּוֹם, עוֹשִׂין אָסוּר לְכָלֵי עָלְמָא: ז (לו) מַתָּר לְסָתָם פִּי הַתַּנּוּר. כְּגוֹן עָרֵב שַׁבָּת שֶׁחָל בְּיוֹם טוֹב שֶׁצָּרִיךְ לְהַטְמִין הַתַּבְשִׁילִין לְמָחָר, אוֹ בְּיוֹם טוֹב גּוּפָא שֶׁיִּצְטַמֵּק הַמַּאֲכָל יוֹתֵר: (לז) בְּטִיט וָרֶפֶשׁ שֶׁעַל שְׂפַת הַנָּהָר. שֶׁמְּפַנֵּי רֹב הַמַּיִם מְצוּי שָׁהֵם (נג) מְרֻכָּכִים וְאֵינָם צְרִיכִין גְּבוּל. וְאַף עַל גַּב דְּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ לִמְרַח אוֹתָם עַל גַּבֵּי הַתַּנּוּר בְּשָׁעַת סְתִימָה, וּמִמָּרַח גַּם כֵּן אַב מְלָאכָה הִיא, (נד) מֻרְחֵי שָׁאנֵי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹתָהּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וּמֻתָּר לְצָרְכָּהּ אֲכִילָה: (לח) וְהוּא שֶׁרְכָכוֹ מֵאֶמֶשׁ. הַלָּשׁוֹן מְגֻמְגָּם דְּהָא אִירְיָנִין בְּמַרְכָּךְ. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה והוא) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה: (לט) אוֹ עָשָׂה בּוֹ סִימָן. מִשּׁוּם (נה) הֲכָנָה: (מ) וְנִתְּקוֹ לְצַד אַחֵר. דְּאִי לָאו הָכִי עוֹשֶׂה גַּמָּא בְּנִטְילָתוֹ [בַּ"ח (ס"ק)]. וּבְרָפֶשׁ אוֹ טִיט מֻרְכָּךְ שֶׁבְּרְחוֹב שֶׁתְּלוּשִׁים הֵם מִן הַקַּרְקַע, [א]דַּעַת מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו) שֶׁאֵין צָרִיךְ שׁוּם סִימָן וְנִתּוּק רַק שֶׁיִּהְיֶה דַּעְתּוֹ עֲלֵיהוּ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב לִסְתֹּם בָּהֶם פִּי הַתַּנּוּר. וּמַהֲלְבוּשׁ מַשְׁמַע שֶׁאֵין לְחַלֵּק בָּזֶה, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה ונתקו) שֶׁהֵבַאנוּ רְאָיָה לְדִבְרֵי הַלְּבוּשׁ: (מא) אֲבָל לְגַבֵּי וְכוּ'. יֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ (ט) הַטַּעַם דְּגִבּוּל זֶה לְסָתֹם הַתַּנּוּר הוּא רַק מַכְשִׁירֵי אֹכֶל נָפֶשׁ שֶׁאֵינוֹ מֻתָּר רַק בְּאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹתוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, (מ) וְהָכָא הֲלֹא אֶפְשָׁר הָיָה לְגַבְּלוֹ מִקֹּדֶם, [ב]וּלְפִי טַעַם זֶה יֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר תּוֹרָה. וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ (נא) דִּלְסָתֹם הַתַּנּוּר כְּדֵי שֶׁיִּתְבַּשֵּׁל אוֹ כְּדֵי שֶׁיִּצְטַמֵּק הַמַּאֲכָל מִקְרֵי אֹכֶל נָפֶשׁ גּוּפֵהּ כְּהַבָּעָרָה, (נא) וַאֲפִלּוּ הָכִי אָסְרוּ חֲכָמִים מִשּׁוּם דְּיֵאמְרוּ (ס) דְּמִגַּבֵּל לְבִנְיָן: (מב) טִיט. וְהוּא הַדִּין עָפָר, דְּאֲמַר דְּמַחֲשָׁבָה מוֹצִיאָה מִידֵי מַקָּצָה, דְּאִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר דְּמַעֲשָׂה מוֹצִיאָה לֹא מְהַנֵּי בְּמֵה שֶׁמְּחַשֵּׁב מוֹכִיחַ עַיֵּן שָׁם בְּרַשִׁ"י (ד"ה כרבן שמעון), וּמִנַּה מוֹכַח דַּאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר בְּמַחֲשָׁבָה סַגִּי מִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ לְהַכְנִיס וּלְיַחֵד מָקוֹם דְּאִי לְאַו הָכִי לֹא מִיקְרֵי מַחֲשָׁבָה כְּלָל, וְאִם כֵּן הָא דְּאָמְרִינַן וְהוּא דְּצִיְּרֵיהּ מַאֲתְמוֹל לְאוֹ מִשּׁוּם דְּהוּא מַחֲבָר לְקַרְקַע, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּצָרִיךְ לְסָפֵּק וּלְיַחֵד הַשִּׁיט שֶׁבְּדַעְתּוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְמָחָר, וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ הַשִּׁיט תְּלוּשׁ גַּם כֵּן צָרִיךְ לְיַחֵד עַל כָּל פָּנִים בְּמָקוֹם מְיֻחָד לָזֶה וְלֹא בְּמַחֲשָׁבָה בְּעָלְמָא. וּמִזֶּה רְאָיָה לְדַעַת הַלְּבוּשׁ שֶׁכָּתַב שֶׁבְּרְחוֹב צָרִיךְ מַעֲרָב יוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת סִימָן בְּמָקוֹם שֵׁירָצֶה לִקַּח וּלְנַתְּקוֹ לְצַד (אֶחָד) [אַחֵר] כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן מֵמֵּשׁ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

* אֲבָל לְגַבֵּי טִיט בְּיוֹם טוֹב אָסוּר. עַיֵּן בְּרַא"שׁ (פ"ד סי' ט) דְּמוּכָח מִנֵּיהּ דַּאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר בְּיוֹם טוֹב לְגַבְּלוֹ. וְעַיֵּן לְעֵיל (ס"ק לח). וְהִנֵּה דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר רְאשִׁיתָם הֵם דִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (פ"ג ה"י) וְסוֹפָם הֵם דִּבְרֵי רַשִׁ"י, וְתֵימָה שֶׁהִרְכִּיבָם יַחַד, וּכְאֶמֶת דְּבָרִים נִפְרָדִים הֵם וּמְחֻלָּקִים בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַשַּׁ"ס וּכְמוֹ שֶׁנִּבְאַר. דְּאִיתָא בִּגְמָרָא (לב:) אָמַר לֵיהּ רְבִינָא לְרַב אַשִׁי, אָמַר לָן רַב אַחָא מִן הוּצָל דְּמַר שָׁרְקִין לֵיהּ תְּנוּרָא בְּיוֹמָא טָבָא (וּפֵרַשׁ רַשִׁ"י (שם ד"ה שרקין) דְּהַקּוֹשְׁיָא הִיא מִשּׁוּם מְבַבֵּל בְּיוֹם טוֹב), אָמַר לֵיהּ אֲנָן אַרְקָתָא דְּפִרְת סָמְכִינַן (וּפֵרַשׁ רַשִׁ"י (ד"ה ארקתא) שֶׁאֵין צָרִיךְ לְגַבֵּל טִיט, שֶׁשַּׁפַּת פְּרַת טִיט מְגֻבֶּלֶת הוּא). וְהָנֵי מִלֵּי דְּצִיְּרֵיהּ מֵאֲתְמוֹל (פֵּרַשׁ רַשִׁ"י (ד"ה והוא) עָשָׂה בּוֹ סִימָן וְנִתְּקוֹ לְצַד אַחֵר) עַיֵּן שָׁם. וּלְפִי זֶה טִיט שֶׁעַל שְׂפַת הַנָּהָר הוּא מְשׁוּם לְתָא דְּגִבּוּל, וְצִיְּרֵיהּ מֵאֲתְמוֹל הוּא מְשׁוּם הֶכְנָה. וְהָרַמְבַּ"ם כְּפִי הַנִּרְאֶה פֵּרַשׁ לְהַלָּכָה, שֶׁהַשְּׁאֵלָה הָיְתָה בְּשִׁבְיל טִיט מְקֻצֶּה, וְעַל זֶה הֵשִׁיב לוֹ דַּאֲנָן אַרְקָתָא דְּפִרְת סָמְכִינַן וְהָנֵי לָן כְּמוֹכָן וְעוֹמְדִין, וְעַל זֶה מְסַיְּימִינַן וְהוּא דְּצִיְּרֵיהּ מֵאֲתְמוֹל רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁגִּבְּלוֹ, דְּאִי לָאו הָכִי מַאי מְהַנֵּי לָן בְּמֵה שֶׁמּוֹכָן כֵּיוָן שֶׁצָּרִיךְ לְגַבֵּל. וְאִם כֵּן דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁהַעְתִּיק שְׁתֵּי הַסְּבָרוֹת בְּיַחַד וְכָתַב אוֹ עָשָׂה וְכוּ' מְקֻשָּׁשִׁים מְאֹד. וְאֶפְשָׁר עוֹד לְפָרֵשׁ בְּדַחַק בְּדִבְרֵי הָרַמְבַּ"ם שֶׁפִּקְפֵּרַשׁ בְּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י דְּעַל שְׂפַת הַנָּהָר הוּא מְשׁוּם חֲשָׁשָׁא דְּגִבּוּל, אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם אֵיכָא לְמֵיחַשׁ שֶׁמָּא אוֹתוֹ רֶגֶב טִיט שֶׁהוּא נוֹטֵל נִתְרַכֵּךְ הַיּוֹם וְאִם כֵּן מֵאֲתְמוֹל הָיָה מְקֻצֶּה, וּלְהָכִי מְסַיֵּם הַשַּׁ"ס וְהוּא דְּצִיְּרֵיהּ מֵאֲתְמוֹל, וְהָאי צִיְּרֵיהּ הוּא כְּמוֹ סִירֵיהּ מֵאֲתְמוֹל, רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהִשְׁגִּיחַ מֵאֲתְמוֹל עַל אוֹתוֹ רֶגֶב טִיט שֶׁהָיָה מְרֻכָּךְ, וּכְמוֹ סִירֵיהּ נִכְסֵיהּ (דְּחַלְיִן (ק"ח) [ק"ח]) (ע"א)), וְכֵן הוּא הַגִּרְסָא בְּהָרֵב הַמַּגִּיד וּבְשִׁבְלֵי לֶקֶט הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן ר"נ. וּלְפִי זֶה אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁרְכָכוֹ אֶלָּא שֶׁרְכָכוֹ בְּמֵאֲפוֹ"ם. וְכָל זֶה בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם, אֲבָל דִּבְרֵי הַמְחַבֵּר לֹא נִיחָא גַּם בְּפֵרוּשׁ זֶה, שֶׁהֲרֵי אֲפִלּוּ נִימָא כֵּן עַל כָּל פָּנִים מְחֻלָּק הָרַמְבַּ"ם עִם רַשִׁ"י שֶׁלְּרַשִׁ"י צָרִיךְ לְיַחֵד בְּמַעֲשֶׂה וְלָרַמְבַּ"ם אֵין צָרִיךְ שׁוּם יִחוּד אֶלָּא צָרִיךְ רַק לִרְאוֹת אִם לֹא נִתְגַּבֵּל בְּיוֹם טוֹב גּוּפָא, וְהוּא הִרְכִּיב שְׁתֵּי הַסְּבָרוֹת, וְצָרִיךְ עִיּוּן. **וְלוּלֵא יָרֵאתִי הָיִיתִי אוֹמֵר שֶׁצָּרִיךְ לוֹמַר וְעָשָׂה בּוֹ סִימָן וְכוּ' וְהָיִינוּ שֶׁחָשַׁשׁ הַמְחַבֵּר לְצֵאת גַּם לְדַעַת רַשִׁ"י.** וְרָאִיתִי בְּעוֹלַת תָּמִיד שֶׁפִּקְפֵּרַשׁ אוֹ עָשָׂה בּוֹ סִימָן וְכוּ' רְצוֹנוֹ לוֹמַר וַאֲפִלּוּ הָיָה מְגֻבָּל בְּצֵי סִימָן מִשּׁוּם מַקָּצָה עַיֵּן שָׁם. וְגַם לְפִי דְּבָרָיו קָשֶׁה מַאי אוֹ דְּקָאָמַר, אִם לֹא דְּנִגְרַס וְעָשָׂה בּוֹ סִימָן וְכוּ' וּנְפֵרַשׁ כְּפֵרוּשֵׁנוּ הַנַּ"ל, **וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

* **וְנִתְּקוֹ לְצַד אַחֵר.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק מ) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם מָגֵן אַבְרָהָם. וּכְאֶמֶת כְּפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה והוא) בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם גַּם כֵּן מוּכָח הָכִי, דְּהָא אִיהוּ פֵּרַשׁ אַרְקָתָא דְּפִרְת סָמְכִינַן מִשּׁוּם מַקָּצָה, אֶלָּא דְּאִי רַק סָמִיךְ בְּדַעְתּוּ דְּיוֹ לְאַפּוֹקֵי מִמַּקָּצָה. אֶלָּא דְּקָשֶׁה עַל זֶה דַּאֲפִלּוּ נִימָא דְּמַחֲשָׁבָה מוֹצִיאָה מִידֵי מַקָּצָה מִכָּל מָקוֹם דְּאִי לְאוֹ הָכִי לֹא מִיקְרֵי מַחֲשָׁבָה כְּלָל, וְאִם כֵּן הָא דְּאָמְרִינַן וְהוּא דְּצִיְּרֵיהּ מֵאֲתְמוֹל לְאוֹ מִשּׁוּם דְּהוּא מְחֻבָּר לְקַרְקַע, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּצָרִיךְ לְסַפֵּק וּלְיַחֵד הַשִּׁיט שֶׁבְּדַעְתּוּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְמָחָר, וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ הַשִּׁיט תְּלוּשׁ גַּם כֵּן צָרִיךְ לְיַחֵד עַל כָּל פָּנִים בְּמָקוֹם מְיֻחָד לָזֶה וְלֹא בְּמַחֲשָׁבָה בְּעָלְמָא. וּמִזֶּה רְאָיָה לְדַעַת הַלְּבוּשׁ שֶׁכָּתַב שֶׁבְּרְחוֹב צָרִיךְ מַעֲרָב יוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת סִימָן בְּמָקוֹם שֵׁירָצֶה לִקַּח וּלְנַתְּקוֹ לְצַד (אֶחָד) [אַחֵר] כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן מֵמֵּשׁ, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מם) מֵאֲמַר מָרְדְּכַי: (סק"י): (מן) רַשִׁ"ל (ים של שלמה פ"ב סי' טו). וְכֵן פְּסַק הַמַּהֲרִי"ל (שם) וּמִטַּעַם דְּאִם אֵינוֹ מַמְלִאָן אֵז הַכֹּל הָרְאוּי לְהִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַתַּנּוּר אִם הָיָה מָלֵא, עַיֵּן מִחְאַזְתָּ בַּפַּת שֶׁבּוֹ וְנַאֲפֵית יוֹתֵר מִדַּאי וְהַפַּת בָּא לִידֵי חֲרוּפָה: (נ) הַגְּרַ"ז (סי"ט), וְכֵן מַשְׁמַע מַחַיֵּי אָדָם (כלל צט ס"ח). וְהִנֵּה אַף דִּסְתִימַת זֶה כָּתַב הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק טו) [וְשַׁלְחָן עָרוּךְ שְׁטִים (סי' ג ס"ב)] דְּאֵין לִסְמֹךְ כְּלָל עַל קֻלָּא זוּ, בְּמָקוֹם הַצֹּרֶךְ מוּדָה דְּיֵשׁ לְהָקֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּצִמְצוּם בְּסוֹף סִימָן תקי"ב (ס"ק יב) עַיֵּן שָׁם: (נא) דְּדָבָר שֶׁהוּא אִסּוּר, אַף עַל יְדֵי עַכּוּ"ם אָסוּר [מַאֲמַר מָרְדְּכַי הַנַּ"ל]: (נב) דְּמַהֲרַשַׁ"ל שֶׁהֵקֵל בַּתַּנּוּרִים שֶׁלָּנוּ הוּא דְּוַקָּא שֶׁלֹּא עַל יְדֵי הַעֲרָמָה וְכַנַּ"ל (משנ"ב ס"ק לה): ז (נג) רַשַׁ"י (לב: ד"ה ארקתא) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים: (מד) רַשְׁבַּ"א (לב: ד"ה וקטמה) וְהָרַא"ה בְּחִדּוּשָׁיו (שם ד"ה דביתהו) וְהָרַ"ן (יח. ד"ה גמ') וְכֵן מְצַדֵּד הָרֹאשׁ (פ"ד סי' ט): (נד) כֵּן מַשְׁמַע בַּלְּבוּשׁ: (ט) הָרַשְׁבַּ"א בְּחִדּוּשָׁיו (שם) וּמְאִירִי בְּפֶרֶק קַמָּא דְּשַׁבָּת (יח. ד"ה הקמח): (מ) וּלְפִי זֶה מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לְהַחְמִיר בְּמֵה שֶׁכָּתַב הָרַמְבַּ"ם שֶׁאִם גִּבְּלוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְלִמָּחָר נִתְיַבֵּשׁ הַטִּיט, כְּגוֹן בִּימֵי הַקַּיִץ, אֲפִלּוּ הָכִי דְּמֵי שִׁפּוּר לְגַבְּלוֹ אוֹ עַל כָּל פָּנִים לִתֵּן מַיִם בַּטִּיט לְלַחְלְחוֹ, וְהָעוֹלַת שַׁבָּת הַעִיר זֶה אֶלָּא דְּקָשֶׁה לוֹ לְפִי סְבָרַת הָרַ"ן וְנִשְׁאַר בְּצָרְיוֹ עִיּוּן. וּכְאֶמֶת הוּא שְׁתֵּי שִׁיטוֹת וּמַחֲמַת שֶׁהַפּוֹסְקִים הֵבִיאוּ כָּל הַסְּבָרוֹת בְּחָדָא מַחְתָּא עָלָה עַל דַּעְתּוֹ שֶׁהֵם סְבָרָא אַחַת וְלֹא כֵן הוּא בְּמִקּוֹר הַדְּבָרִים. וְעַיֵּן בְּשִׁיטָה (לב: ד"ה אמר רבינא) שֶׁגַּם הוּא חָשַׁשׁ שְׁשִׁיטַת הָרַא"ה תְּלוּיָה בְּשִׁיטַת הָרַשְׁבַּ"א וְלֹא רָאָה בְּחִדּוּשֵׁי הָרַא"ה: (נה) הָרַא"ה בְּחִדּוּשָׁיו (שם) וְהָרַ"ן (שם): (נו) הֵינוּ אֲפִלּוּ לְמַאן דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּאֹכֶל נֶפֶשׁ גּוּפֵהּ מַתַּר לְגַמְרֵי אֲפִלּוּ בְּהֶיָה לוֹ לְתַקֵּן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, הָכָא אִסּוּר מִדְּרַבָּנָן: (פ) וְלִסְבָרָא זוֹ אֲפִלּוּ גִּבֵּל מֵאֲתְמוֹל וְנִתְיַבֵּשׁ לְמָחָרְתּוֹ גַּם כֵּן אָסוּר לְגַבְּלוֹ אוֹ אֲפִלּוּ לָתֵת מַיִם בְּתוֹכוֹ, דַּאֲפִלּוּ מִיחֲזֵי כְּמְגַבֵּל לְבִנְיָן. וְעַל יְדֵי עַכּוּ"ם יֵשׁ לְהָקֵל דְּהוּא שְׁבוּת דְּשְׁבוּת לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשׁוּ"ע הָרַב (ס"כ) כָּתַב כְּמַגִּ"א. **ב]** וְכֵן בְּשׁוּ"ע הָרַב (ס"כ) כָּתַב שֶׁהוּא מִן הַתּוֹרָה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah